

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 21. XIV aastakäik

1. novembril 1939

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 3.50
Poolaastas . . .	2.00
Välismaale . . .	7.00
Poolaastas . . .	4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{1}$ lhk. . .	kr. 40.00
$\frac{1}{2}$ " . . .	22.00
$\frac{1}{4}$ " . . .	12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Enamtulude maksustamine. Saksamaale ümberasujate võlad. Vahekohtu juriidiline iseloom. Tööstuskrediit tekstiilialal avaramaks. Hindade ja vahendustasu küsimus riidekaubanduses. Erakorralisi seadusi, määrusi ja korraldusi. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Vähsbörsid. Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna börsi kursisedelid.

1940. a. ärraamatud

Mõelge juba nüüd neile,

et ärraamatud enne uut aastat käepärast oleksid. Meie valmistame eritellimisel igasuguseid ärraamatuid piinlikult puhta liniatuuriga, tugevas ja nägusas köites.

Lädues alati saadaval kontoriraamatuid, žurnaale, lauajuhendeid jne., kõiki kontoritarbeid ja paberikaupu.

K.-Ü. „RAHVAÜLIKOOI”

raamatu-, kirjutusmaterjali ja paberikaupade suurlaad Tallinnas, Harju 48, omas majas, tel. 444-39, 444-37, Pärnu mnt. 10, tel. 446-67, 446-66.

Igasuguste eksiarvamuste vältimiseks teatame käesolevaga,
et meie firma ühes kõigi oma osakondadega

jääb tegutsema täies ulatuses
endisel viisil

Eesti A-S. C. Siegel

Tallinn, Lai tän. 27

Tartu osakond
Ülikooli 34

Färnu osakond
Vilmsi 1

***Piimatralifusmasinaid,
Võitünni materjali,
Laboratooriumi tarbeid***

müüb piimaüfinguile

P. K. „Võieksporl“

Tallinn, S.-Karja 23. Kaub. osak. telef. 446-06

Enamtulude maksustamine

Kaubandus-tööstuskoja seisukohad konjunktuurimaksu seaduse eelnõu kohta

Majandusministeeriumi poolt väljatöötatud konjunktuurimaksu seaduse eelnõu kohaselt kuuluvad maksustamisele kõik need tulud, mis on tingitud erakordsetest aegadest ja olukorrast. Konjunktuurimaksu kavatakse võtta esmakordselt 1940. aastal 1939. a. enamtulu alusel kõikidelt tulumaksukohuslastelt, kellede tuluaasta tulud pärast kõiki tulumaksu seaduses ettenähtud mahaarvutusi ületavad 3.000 krooni. Konjunktuurimaksu võetakse tulumaksukohuslase tuluaasta enamtulult 50% ulatuses. Enamtuluks loetakse summa, mille võrra tulumaksu seaduse eeskirjade kohaselt arvatud tuluaasta tulu on suurem 1939. a. tulust.

Kaubandus-tööstuskoda ei vaidle põhimõtteliselt maksukoormise veeretamise vastu sõjaolukorras tekkinud eriti kõrgetele tuludele, kui need peaksid ilmnema, eriti veel siis, kui maksust laekunud summadest tehtaks kulutusi või antaks laene raskesse seisukorda sattunud kaubandus-tööstusalade olukorra kergendamiseks ja töövõimaluste säilitamiseks. Kuid siinjuures ei saa koda märkimata jätta tegelikke kogemusi, mille kohaselt sõjaolukord ei ole ühelegi kaubanduse või tööstuse alale loonud erilist soodsaid tegevusvõimalusi. Seepärast tuleb tõsiselt karta, et uue maksu sisseseadmisega võib tõkestada nendegi tegevus, kes seni oma positsioone suurte pingutustega on suutnud alal hoida. Viimaste hulgas tuleb eriti esile tõsta meie eksporttööstus, mis maksukoormise ja eriti maksuvõtmise korra mõjul suurelt pinda võib kaotada. Eriti raskesse olukorda ähvardab kõnesolev seadus asetada uuel avatavad ettevõtted kui ka need noored ettevõtted, kes alles on elujõuliseks muutumas.

Eelnõu § 8 ja 9 juhisel võetakse kaupade väljaveol ettemaksu konjunktuurimaksu laekumise taga-

miseks 50% määral kaupade eest saadavast enamhinnast. Kui arvestada seda, et § 15 ettenähtud soodustus ei kata kaugeltki tootmiskulude tõusust tingitud kaubahindade kallinemist, siis on tõsiselt karta, et ettemaksu võetakse mitte enamtulult, vaid kauba omahinnalt — substantsilt. Ettemaksude tasumine substantsilt osutuks aga meie ettevõtluse väheste omakapitalide ning otsustavalt tõkestatud krediidituru tegevuse juures eksporttegevusele saatuslikuks. Pealegi ei näi sellasteks ettemaksudeks olevat veenvaid põhjendusi. Need tülid ja raskused, mida tekitavad §§ 13, 14, 15 ja teistes ettenähtud arvutamise kord ja tagasimaksude toimetused, ei kaalu üle neid hüvesid, mida võiks saavutada mainitud ettemaksudega.

Kui erakorraliste aegade tõttu on sisseveo kaupade hinnad peagu eranditult tõusnud, siis võib kindlusega oletada, et ettemakse importkaupade sisseveo korral ei ole loota, ning sellest hoolimata nõutavate keeruliste formaalsuste täitmine toob uusi tõkestusi niigi raskendatud impordile.

Analoogiline pilt kaupade ekspordil võetavatele ettemaksudele esineb ka väliskohustuste tasumisel esinevate kursikasude puhul. Nimelt tuleks eelnõu kohaselt ettemakse teostada üksikult maksumaksjale soodsalt tehingult ka siis, kui ettevõtte tervikuna teiste valuutade arvel võib-olla kursikahjude all on kannatanud. Ka sel korral tuleks ettevõttel ettemakse teostada maksumaksja põhivarast.

Kaubandus-tööstuskoda oma seisukohtade kokkuvõtuks peab tähendama, et konjunktuurimaksu seadus kavatakse kujul tõkestaks Eesti majandustegevust, eriti ekspordi alal, halvaks ettevõtlikkust ning niigi väga kiirelt progresseeruva tulumaksu kõrval kujuneks koormiseks, mille all majanduslik aktiivsus tunduvalt pidurduks.

Saksamaale ümberasujate võlad

Kaubandus-tööstuskojale on tulnud viimasel ajal suuremal hulgal järelepärimisi selle kohta, kuidas talitada Eestist lahkuvate sakslaste vastu olevate nõudmistega, eriti kuidas neid võlgniku lahkumise korral kindlustada.

Nüüd, kus Eesti ja Saksa vahelist kokkulepet hakatakse ka selle küsimuse osas ellu viima, selguvad üksikasjad, mille lahendamine ka võlgade realiseerimise küsimuses lähemal ajal kaasa toovad lõpliku selguse. Lepingu artikkel III p. 1 määrab, et ümberasustatute mahajäävate võlgade ning kohustuste katmise eest hoolitseb Saksa konsulaadi juures Tallinnas tegutsema hakkav Saksa usaldusvalitsus.

Saksa usaldusvalitsuse õigused ja kohused on määratud järgmiselt:

„Saksa usaldusvalitsusel pole mingeid eksterriitoriaalseid eesõigusi ning ta allub oma tegevuses kõigile Eesti materiaalsetele ning protsessuaalsetele seadustele. Ta kannab tema poolt valitsetava varandusega ühisvastutust kõigi ümberasustatute avalik-õiguslike ja eravõlgade ning kohustuste eest, esijoones niisuguste eest, mis on tekkinud Eestis. Ühisvastutus ei hõlma nõudmisi, mis enne ümberasumist on kohtu poolt tagajärjeta jäetud või kustutatud või missuguste sissenõudmine oli lootusetu võlgniku maksuvõimetuse tõttu enne ümberasumist. Võlgniku üksikvastutus sellaste nõudmiste suhtes jääb puutumata. Määravaks päevaks ümberasumise suhtes käesoleva eeskirja mõttes tuleb pidada tegelikku väljasõidupäeva. Ümberasunu elukohaks loetakse kõigis eraõiguslikes küsimusis vastava isiku viimane elukoht Eestis.

Eesti valitsus kannab hoolt, et Saksa usaldusvalitsus saaks tema ülesannete teostamiseks Eesti seaduste kohaselt vajalise õigusliku seisundi.

Eesti valitsusel on õigus nimetada saksa usaldusvalitsusse üht usaldusmeest, kel on õigus takistamata tutvuda usaldusvalitsuse asjaajamisega ja kes omab õiguse küsimusi, milles ta keeldub oma nõusolekut andmast, asutatavasse Eesti-Saksa lepituskomisjoni viia. Selle komisjoni struktuur, organisatsioon ning ülesanded korraldatakse edaspidise kokkuleppega.“

Kuuldavasti on Saksa usaldusvalitsuse isiklik koosseis juba välja kujundatud ega ole enam takistusi tema tegevusse astumiseks lähemal ajal. Seoses sellega peaks varsti alustatama ka võlgade väljamaksmisega.

Enne olukordade selgumist asusid paljud võlausaldajad oma nõudmisi registreerima Kaubandus-tööstuskojas. Siinjuures tuleb kõikide nende registreerijate tähelepanu eriti juhtida asjaolule, et sellane registreerimine ei anna mingit otsest juriidilist efekti, s. o. koda ei saa otseselt astuda samme raha väljamaksuks, kas või üksnes sellepärast, et registreerimise avaldus ei kujuta enesest mingit tõendust võla olemasolu kohta. Teiseks ei ole Kaubandus tööstuskojale antud õigust pretensioone usaldusvalitsuse nimel vastu võtta ja neile käiku anda. Sellest hoolimata koda arusaadavalt toetab temale esitatud palveid kojale oleva kompetentsi piirides.

Ülaltoodust järeldub, et võlausaldajad peavad oma õiguste teostamist nõutama otseselt Saksa usaldusvalitsuselt, hoolimata sellest, et nad oma pretensioonid on kojale avaldanud.

Kuna Saksa usaldusvalitsusel pole mingeid eksterriitoriaalseid eesõigusi, allub ta tegevus Eesti seadustele. Sellest tuleb järeldada, et Saksa usaldusvalitsus on kohustatud rahuldama neid nõudmisi, mille suhtes Eesti kohtud on täitelehe annud või oleksid võinud anda. Seepärast tuleb oletada, et vastuvaidlematud kohustused (eriti vekslid, võlakohustused jne.) peaksid rahuldamist leidma nende esitamisel. Nõudmiste suhtes, kus kirjalikke tõendeid ei leidu, tuleb arvata, et need tuleb tavaliises korras läbi viia kohtuasutustest, kus esitatakse vajalised tõendid (tunnistajate ütlused jne.). Kuna võlgniku üksikvastutus jääb puutumata ning Saksa usaldusvalitsus esineb kaasvastutajana, on tõenäoline, et sellased nõudmised tuleb esitada kohtule solidaarselt mõlema kohustatu vastu, võlgniku viimase elukoha järgi.

Saksa usaldusvalitsuselt ei saa nõuda nende võlgnike kohustuste täitmist, kelle vastu on esitatud juba varem kohtulikke nõudmisi, mis on jäetud tagajärjeta, kustutatud või missuguste sissenõudmine oli lootusetu võlgniku maksuvõimetuse tõttu enne ümberasumist. Kahtlemata on siin mõeldud faktilist maksuvõimetust, ilma et võlgnikku oleks vaja vormiliselt maksujõuetuks tunnistada. Kel aga võlgnikest mingit vara oli või kes palgalisena omas sissetulekuid, neid ei saaks lugeda maksuvõimetuiks.

Lõppeks tuleb märkida, et pretensioonide esitamine Saksa usaldusvalitsusele ei ole seatud tähtpäevaga, ja seetõttu ei ole peale hariliku aegumise karta nende aegumist esitamise viivituse pärast.

E. P.

Vahekohtu juriidiline iseloom

Ärimaailmas leiavad tüliküsimused sageli lahenduse vahekohtute kaudu ja samuti on kaupmehed tihti vahekohtunikeks. Seepärast avaldame allpool toodud artikli, mis valgustab vahekohtu õiguslikust seisukohast.

Toimetus.

Kõikide maade ja aegade kaupmeeskond on alati üksmeelselt tunnustanud vahekohtu instiituuti kui hädavajalist ja tarvilist. Võib märkida, et vahekohtute tegevus oli kõige suurem neil ajajärkudel, mil teda oli võimalik organiseerida poolte vabal tahtel. Niipea aga, kui vahekohtu tegevusse hakkas end segama riiklik võim, kas varustades vahekohtuid teatud eesõigustega või hakates nõudma erilisi formaalsusi, vaibus ka otskohe vahekohtute tegevus.

Vahekohtute arengu vaatlusel ajaloolisel taseal võime kindlaks määrata, et tüliasjade eraisikutte kätte lahendamiseks andmine on tingitud peamiselt: 1) asjade liig suurest kuhjumisest ametlikes kohtuis, 2) asjade tekkimisest, mis vajavad erilisi teadmisi, ja 3) kahtlusest, kas ametlikud kohtud suudavad küllaldaselt leida tõde.

Juba Rooma õiguses võime tähele panna, et vahekohus baseerub kahel lepingul: 1) omavaheisel kokkuleppel, milles pooled vastastikku kohustuvad end painutama valitud isiku arvamisega, ja 2) kokkuleppel vahekohtunikuga, millega viimane kohustub avaldama oma arvamise. Vormiliselt on eelnimetatud kokkulepped iseseisvad, kuid nad ühtuvad oma eesmärgi poolest, sest nende kaudu on antud õigusliku tüliküsimuse lahendamise vahekohtu kätte. Seega vahekohtu lepingu õigusliku iseloomu kindlaksmääramisel tuleb meil silmas pidada, et leping sisaldaks kaht olulist osa, nimelt — kohustuse alluda vahekohtu otsusele ja vahekohtu määramisega ametliku kohtu väljalülitamise.

Pooled soovivad saada vahekohtu otsust, mis peab täieliselt asendama ametliku kohtuotsuse ja lõplikult korraldama nende tüliküsimuse. Sel on kahesugune tagajärg, sest kui nõudja taotlused on jäetud tagajärjeta, puudub tal võimalus sama nõuet uuesti alustada; on aga nõudja taotlused rahuldatud, siis peab kostja pool täitma vahekohtu otsuse ja teda võib selleks sundida. Nii näeme, et vahekohtu otsus lõplikult lahendab poolte eraõiguslikud vahekorrad.

Teise momendiga lülitatakse välja ametlik kohus. Ei saa aga väita, et ametlike kohtute kompetents oleks absoluutselt välja lülitatud. Ta on

seda vaid ajutiselt, ja ametlik-õiguslik tee on otskohe avatud, kui vahekohus ei tulnud kokku või ei suutnud otsust teha. Pealegi on vastuvaidlematu, et nõudeõigus viiakse läbi kohtu korraldustega määratletud piirides ja seetõttu ta on avalik-õiguslik, mis korraldab kodaniku ja riigi vahetõde. Kuid sellest ei tohi järeldada, et otsustamine, kas kasutada nõudeõigust või loobuda sellest, kuulub avalik-õiguslikku valdkonda. Just vastupidi, see on eraasi, mis on täiesti sõltumatu avalikust korrast ja oleneb vaid isiku vabast tahtest, kas ta soovib riigi poolt antud õigusi kasutada oma erahuvide kaitseks.

On veel levinud vaade, et vahekohtu leping on analoogiline sobingule. Sobing on niisugune leping, millega kahtlane või vaidluse all olev juriidiline vahekord poolte vastastikutte järeleandmistest tõttu muutub vaieldamatuks, ja niiviisi võib vana asemele tekkida uus kohustus (BES § 3593). Sobingu peäülesandeks on vastastikuse järeleandmise läbi tülikas kohtuprotsess ära hoida. Kohtulik sobingul on samad tagajärjed mis seaduslikku jõusse astunud kohtuotsuselgi. Seepärast võiakse väita, et kui pooled on kokku leppinud lahendada tüliküsimus vahekohtu kaudu, siis on ka tüliküsimus lõppenud just nagu sobingu juures. Kuid see ei lase end küllaldaselt põhjendada, kuna vahekohtul puudub sobingule omane oluline moment, mis seisab selles, et pooled lepivad kokku, tehes vastastikku järeleandmisi. Need pooled, kes on annud oma asja vahekohtu lahendada, mingisuguseid järeleandmisi aga ei tee. See, et nad oma asja ei soovi anda ametliku kohtu lahendada, pole mingi järeleandmine, vaid tõeliselt vastastikku hästi läbi mõeldud soov. Kumbki pool ei loobu eeldavatest õigustest, ja avaneb kaks teed: ametlik kohus või vahekohus. Valitakse aga vahekohus, siis pole siin mingi järeleandmine aset leidnud. Tuleb veel mainida, et sobingu juures sünnib tüliküsimuse lahendamine otseselt poolte osavõtul vastastikutte järeleandmistest kaudu, vahekohtus aga toimub see just ümberpöörduvalt — kolmanda isiku kaudu ja iga suguste järeleandmisteta.

Edaspidises kriitikas vahekohtu avalik-õigusliku iseloomu üle võime tähele panna, et poolte suhtes on vahekohtu otsusel kahtlemata sarnasust kohtuotsusega, s. t. avalik-õigusliku aktiga. Misugune ka ei oleks vahekohtu otsus, õiglane või mitte, seob ta tingimusteta pooli. Tüliküsimus lahendatakse vahekohtu otsusega, mil on otsustav tähendus poolte õiguslikus vahekorras. Otsust ei

saa enam umber teha, ta on muutmatu ja parandamatu. Seepärast paljud seaduseandlused annavad vahekohtu otsusele lõpliku kohtuotsuse jõu, millest järeldub, et kõik vastuvaidlused nõudele võib kostja esile tuua vahekohtu menetluses ja esiletoodu on vahekohtu otsusega lahendatud. Kuid hoolimata sellest kõigest ei puuduta vahekohtu otsus siiski avalik-õiguse valdkonda. On õige, et vahekohtu järeldused baseeruvad riiklikul jõul, kuid nende aluseks ja allikaks on ikka ja ainult poolte tahe, mis on suunatud sellele, et saabuv vahekohtu otsus on kohustuslik. Riiklikel võimudel jääb vaid ühel või teisel viisil, kas seaduse kaudu või kohtumenetluse läbi, tunnustada sellast poolte taht.

On veel olemas teissuguseid vahekohtuid, n.-n. sunduslikke vahekohtuid, mis teevad otsuseid küll sädametunnistuse järgi, kuid millede kompetents rajaneb eriseadusele. Et nende otsus põhineb nagu üldine jurisdiktsioon riiklikul sundvõimul, siis pole see enam tegelikult vahekohus, vaid on juba ametlik kohus.

Edasi peab tähendama, et kogu vahekohtu menetlus ei toimu üldises protsessi raamistus, vaid

selles korras, mis on kindlaksmääramist leidnud poolte vabal tahtel vahekohtu lepingus või jälle korras, mis vahekohtunik oma vabal äranägemisel leiab olevat praktiliselt vajalise. Igal juhul on see kord täieliselt määratav poolte vabast tahtest ega puuduta mingil viisil avalik-õiguslikku korda.

Üldiselt kokku võttes võime jõuda veendumusele, et vahekohtu leping oma iseloomult on eraõiguslik leping. Seda seisukohta kinnitab ka väga tabavalt Saksa Riigikohtu otsus (Reichsgericht-Seuffert 38 № 119), milles on arendatud vaade, et kui lepingu aineks oli allumine vahekohtu otsusele, siis selles väljendatud poolte taht tuleb vaadelda kui materiaalse õiguse ainet, mis on reguleeritud materiaaal-õiguslike normidega ja peab endas sisaldama kõiki neid momente, mida lepingu sõlmimise aja seadus nõuab, et anda tehingule seaduslik jõud. Niisugune norm ei ole protsessuaalne, vaid on materiaaal-õiguslik norm, kuna temaga korraldatakse poolte tahtevaldused, mis on lepingu olulisteks osadeks.

J. S.

Tööstuskrediit tekstiilialal avaramaks

Üleriikliku Riidekaupmeeste Ühingu seisukohad

Üleriiklik Riidekaupmeeste Ühingu pöördus neil päevil Üleriikliku Tekstiiltöösturite Ühingu ja ühtlasi ka kõikide suuremate tekstiilvabrikute poole palvega tõsiselt kaaluda töösturite poolt kaupmeeskonnale antavate kaubakrediitide avardamist.

Kuna küsimus omab suure tähtsuse, siis ka Kaubandus-tööstuskoja II sektsioon toetab omalt poolt allpool avaldatud seisukohti.

Erakordsete olude survele tekstiiltöösturikond piiras üldiselt viimse võimaluseni kaupade andmist krediidi peale, nõudes samal ajal kõikide seniste kohustuste õiendamist täpselt kokkulepitud tähtaegadel või koguni enne, tehes uute kaupade saamise sõltuvaks vanade arvete maksmisest. Valdav enamus vabrikuid lõpetaski üldse krediiti müügi, põhjendades seda peamiselt kahe asjaoluga — vabrikud ei saavat enam osta tooraineid krediidi peale, vaid neidelt nõutakse kohest maksmist, ja, teiseks, et tekkinud erakordse ostuhuvi tõttu, mis kandus teatud määral ka riidekaubandusse, olevat riidekaupmeeskond vanade kohustuste õiendamise kõrval suuteline ka kaup sularaha eest ostma, mis omakorda kergendaks vabrikutel sularahas maksmist toorainete eest.

Sellase kaubakrediidi poliitika tulemuseks, mida suurema või vähema järjekindlusega terve rea tekstiilvabrikute poolt juba mõnd aega on rakendatud, on kahtlusteta õige tunduv kaupmeeskonnale antud kaubakrediitide vähenemine, mis peaks kõigiti olema kaasa aidanud tekstiilvabrikute finantsilise olukorra paranemisele kui ka üldse riidekaubanduse tervendamisele. Samal ajal on aga sellase krediidipoliitika püsimisel, kus kaupade müük sünnib vabrikuist ainult sularaha vastu ja kaupmeestel tuleb samal ajal ka vanu kohustusi vabrikute vastu täita täpselt tähtaegadel või lahaste arvete juures see peab sündima veel tavalisest tunduvalt lühema aja kestel, karta tõsiseid raskusi riidekaubanduses.

See kartus on seda enam põhjendatud, et tõusnud ostuhuvi riidekaubanduses vaibus kiiresti, andes maad vaikusele, mille püsimine ja koguni süvenemine on tõenäoline, kuna elukallidus tõenäoliselt tõuseb. Tööliskonna, samuti ka maaostjaskonna, ostujõud läheb tagasi — esimestel vabrikutes vähendatud tööpäevade ja ehitustegevuse arvatava tagasimineku ja teistel — mitmete põllusaakide suuremal või vähemal määral äpardumise tõttu (kartul, lina, segaviil jne.). Ka on oodata

riigi- ja omavalitsusametkonna ostujõu langust käsikäes elukalliduse tõusuga. Viimase rahvastiku grupi ostude vähenemist mõjutab veel ka see asjaolu, et paljud vähese omakapitaliga ärid on sunnitud töösturite poolt antavate krediitide kokkutõmbamise tõttu loobuma orderi peale müükidest või vähemalt vähendama orderite peale müüke tunduvalt. See omakorda tähendab aga ka käivete vähenemist ja kaupmehe sissetulekute tagasiminekut.

Kõik ülaltoodud momendid mõjuvad selleks kaasa, et on karta tõsiseid häireid riidekaubandu-

ses, kui tekstiilvabrikud ei näita vastutulekut kaubakrediitide andmisel ja neid mõõdukalt ei avarda.

Üleriikliku Riidekaupmeeste Ühingu arvates tuleks tekstiilvabrikul püüda võimalusi avada krediite võimalikult endises ulatuses või, kui see siiski ei peaks osutama võimalikuks, siis müüa kaupu vähimalt kolmekuisele krediidile ning vanade kohustuste õiendamisel osutada vastutulekut, et sel teel hoida ära ebasoovitavaid nähtusi riideturul.

Hindade ja vahendustasu küsimus riidekaubanduses

Üleriiklik Riidekaupmeeste Ühing töötab välja maksimaalsed vahendustasu normid

Üleriiklik Riidekaupmeeste Ühing on hindade ja vahendustasu küsimuses pöördunud vastavate asutuste poole alljärgnevaid seisukohti esitades.

Erakordsetest aegadest tingituna on muuhulgas ka riidekaubandus allutatud hindade kontrollile. Vastava määrase kohaselt peab kaupade müük toimuma õiglaste hindadega, mis ei või ületada müüdavate ainete tootmisega või soetamisega ühenduses olnud kulusid ühes normaalse vahekasuga. Samuti on keelatud põhjendamatu hindade tõstmine.

Riidekaupmeeskond on neid eeskirju seni kõigiti silmas pidanud ega ole riidekaupade hindu kuidagi tõstnud, välja arvatud need välismaa kaubad, mille tegelikud soetamiskulutused on tõusnud. Kuid ka sel korral on paratamatuks osutunud hindade tõus toimunud ainult tegelike enamkulude võrra.

Nüüd on aga ka kodumaa riidekaupade turul kujunemas olukord, mis võib tingida, et riidekaupmeeskond on sunnitud hindu kodumaa kaupadelt mõnesugusel, kuigi väga mõõdukalt, määral korrigeerima. Sisuliselt teostub hindade korrigeerimine ikkagi töösturite poolt ja ka nende algatusel, nagu nähtub allpooltoodust.

Teatavasti koosnes seni kaupmehe vahendustasu riidekaubanduses kodumaa tekstiiltoodete alal omandamishinnale lisatavast juurehindlusest, töösturilt saadavast kassaskontost ja aastabonusest. Ainult see asjaolu, et vahendustasu koosnes neist kolmest eri osast, võimaldas riidekaupmeeskonnal töötada madala otsese juurehindluse protsendiga, mis sageli ei suutnud katta üldisi ärikulusid. Seega võimaldas alles kassaskonto ja aastabonuse saamine tasakaalustada kulusid ja jätta mõnesugust tagasihoidlikku kasu ettevõtja töötasuna, mahutatud kapitali protsendina ja riisiko preemiana.

Nüüd on aga kodumaa tekstiilvabrikud ära jätanud ühe neist olulistest vahendustasu komponentidest, nimelt kassaskonto andmise. Osaliselt on ära jätud ka aastabonus. Sisuliselt on siin tegemist hinnakõrgendusega. Selle hinnakõrgenduse kaupmeeskonna kanda võtmine ei ole võimalik. Riidekaupmeeskonna arvates osutub seepärast, et kindlustada endist võistluses väljakujunenud, õieti väga mõõdukalt, vahendustasu, paratamatuks mõnesugune tagasihoidlik otsese vahendustasu korrigeerimine kodumaa riidekaupadelt. On kindlasti arvata, et võistluse tõttu see osutub kõige minimaalsemaks. See tohiks olla aga seda enam õigustatud, et väliskaupade sisseveo takistuste tõttu poolametlikult lubatud mõnesugusel määral suurem vahendustasu, mis osaliselt terava võistluse kõrval aitas kaasa kodumaa kaupade hindade taseme madalal hoidmisele riideärides, jääb ära, samuti tuleb arvestada, et käivete vähenemise tagajärjel püsiv-kulude osatähtsus kauba hinnas tõuseb, s. t. igale kaubaühikule langeb suurem kulude protsent.

Samal ajal soovides anda võimalikult kindlmaid ja objektiivseid juhiseid hindade kontrolli tegelikult teostajaile politsei- ja omavalitsusametnikele, kelle peale see vastava määrasega on pandud, samuti soovides anda ka riidekaupmeeskonnale teatud juhiseid, et hoida ära tekkida võivad ärusaamatusi, on Üleriiklik Riidekaupmeeste Ühing välja töötanud kodumaa riidekaupade kohta tagasihoidlikud **m a x i m a a l s e d** vahendustasu määrad, mille võtmist ei tohiks mingil kombel lugeda põhjendamatuks või liigkasuks.

Need määrad on esitatud vastavatele ametasutustele seisukoha võtmiseks, kus neid kaalutakse. Selle juures on päris kindel, et tegelik vahendustasu

kujuneb m a d a l a m a k s neist määradest, kuna võistlus riidekaubanduses on väga tõsine ja tugev. Eriti suruksid need määrad hinnad kindlasse mõõdukuse piiresse juhul, kui peaks tekkima tõsine kaupade puudus turul ja võiks vastutustundetute elementide poolt kerkida esile spekulatiivseid nähtusi.

*

Toimetuse poolt olgu hindade küsimuse kohta märgitud järgmist:

Seni kui ettepanud vahendustasu maksimaalmäärad (mis käiksid küll ainult riidekaubanduse kohta) ei ole vastavalt poolt veel kinnitamist leidnud, tuleks riidekaupmeeskonnal — see on maksev ka teiste alade kohta — pidada silmas järgmisi põhimõtteid hindade kalkuleerimisel:

1. Õiglaseks hinnaks võiks lugeda seda hinda, mis saadi 1. septembril k. a.

2. Normaalseks vahendustasuks tuleb lugeda seda vahendustasu, mis oli vabas võistluses enne sõda välja kujunenud, s. o. mida saadi 1. septembril k. a.

3. Hindu on lubatud tõsta ainult seevõrra, mille võrra tegelikud kauba soetamise kulud on tõusnud (kõrgem sisseostuhind, tõusnud veokulud, akseptid tuleb lunastada ebasoodsama kursiga jne.), kusjuures peab olema võimalik kulude tõusmist tõendada.

4. Kui hindade kontrollimisel tekivad arusaamatused kontrollijate ja äriomaniku vahel hindade kõrguse küsimuses, siis on tungivalt soovitatav paluda kontrollijaid-ametivõime koostatud protokoll ühes tõendusmaterjalidega enne avalikkusele teatamist saata arvamise avaldamiseks Ratsionaliseerimise Komiteele, Tallinnas, Vabadusväljak 10, kes annab oma autoriteetse seletuse selle kohta, kas see või teine kaubahind oli õiglane ja vahekasu normaalne või on ikkagi tegemist liigkasuvõtmisega. Kaubandustööstuskoja andmeil on Ratsionaliseerimise Komitee nõus oma arvamist selles asjas avaldama, kui tema poole pöörduakse.

Ilgasugune faktiliste andmetega põhjendama hindade tõstmise ei ole lubatud.

On põhjust arvata, et ülaltoodud põhimõtteid silmas pidades ei teki kaupmeeskonnale hindade küsimuses erilisi raskusi ja arusaamatusi.

Erakorralisi seadusi, määrusi ja korraldusi

Sundlootsimise piirkondade määrus

(RT 95 — 27. 10. 39 11.)

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 19. oktoobril 1939.

Alus: Lootsiasjanduse seaduse (RT 1931, 23, 135) § 34.

I.

§ 1. Laevadele on sunduslik lootside tarvitamine järgmistes piirkondades:

1. Tallinna sadama piirkonnas, milleks on Tallinna sadama administratiivpiires asuv veeala ja Kopli sadamate nr. 1 ja nr. 2 basseimid ning nende ees oleva veeala Telliskopli ja Kakumäe neemede nordi-poolsete otste vahelise jooneni. Selle piirkonna lootsijaam asub Tallinna Vana-Sadamas.

2. Tallinna reidi piirkonnas, milleks on veeala, mida piirab joon, mis algab Suurupi sireenimaja juurest ning läheb Naissaare süüdi-toodrite asukohani ja sealt Aegna tulepaagini. Siit läheb piir mööda Tallinna lahe kallast ja Tallinna sadama sundlootsimise piirkonna välispiiri mööda tagasi alguspunktini. Lootsijaamad asuvad siin Suurupis ja Naissaare ning Aegna vahele paigutatud erilaevadel.

3. Narva sadama piirkonnas, milleks on Narva sadama administratiivpiires asuv veeala. Lootsijaam asub Narva tuletorni juures.

4. Pärnu sadama piirkonnas, milleks on Pärnu sadama administratiivpiires asuv veeala. Lootsijaam asub Pärnu sadamakontori juures.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega. Samast ajast kaotab kehtivuse määrus sundusliku lootside tarvitamise rajoonide kindlaksmääramiseks (RT 1931, 29, 191).

Rahvusvaheliste kokkulepete alusel Eestis viibivate välisriigi sõjaväeosadega ja asutustega eraõiguslikesse vahekordadesse astumise korraldamise seadus

(RT 93 — 20. 10. 39.)

I.

§ 1. Kui Eesti ja välisriigi vahel sõlmitud kokkulepetega pole korraldatud teisiti, võivad Eesti kodanikud, Eestis elutsevad välismaalased ning siin tegutsevad ettevõtted ja era- ning avalik-õiguslikud asutused astuda eraõiguslikesse va-

hekordadesse, nagu sõlmida müügi-, hanke-, üüri-, rendi-, töö-, teenistus- ja muid lepinguid, Eestis rahvusvaheliste kokkulepete alusel viibivate välisriigi sõjaväeosadega ja -asutustega ainult majandusministri poolt antavates määrustes, juhendites ja korraldustes ettenähtud alustel ja korras.

§ 2. Majandusministril on vastava ministri nõusolekul õigus käesoleva seaduse teostamisest tulenevaid ülesandeid panna niigi- ja omavalitsus-asutustele ja ametiisikuile.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Äriettevõtete juhtimise korraldamise seadus

(R. T. 96 — 28. 10. 39.)

I.

§ 1. Käesoleva seadusega võetakse korraldamisele nende kaubandusliikude ja tööstusliikude ettevõtete ning krediidi- ja kindlustusasutiste äriine juhtimine, kellede normaalne ja Eesti rahvamajanduse huvidele vastav edasitagetsemine ei ole enam tagatud nende ettevõtete kõigi või üksikute aktsionäride või osanikkude või juhtivasse isikkonda kuuluvate isikute välismaale asumise või Eesti kodakondsusest lahku- mise tõttu.

§ 2. Kui Majandusminister leiab, et mõnes ettevõttes on ilmnenud § 1 tähendatud asjaolusid, on tal õigus:

- 1) vabastada avalikult aruandva ettevõtte kui ka kooperatiivühingu juhtimisest nende põhikirjas ettenähtud korras valitud juhatuse, nõukogu ja revisjonikomisjoni liikmed kõik või osa neist ning määrata vabastatute asemele uued isikud või määrata tähendatud isikute ametisse jät- mise korral ettevõttesse usaldusmees, kel on õigus osa võtta juhatuse, nõukogu ja revisjoni- komisjoni koosolekuist, teostada nende tege- vuse järelevalvet ja seisma panna nende otsuste täitmist kuni küsimuse lahendamiseni § 4 ette- nähtud korras;
- 2) anda ettevõtetele ning nende juhtivatele isiku- tele ja organitele juhendeid ettevõtte äritege- vuse jätkamiseks.

§ 3. Käesoleva seaduse § 2 p. 1 põhjal vabasta- tud isikute poolt deponeeritud aktsiaid ja osatähti võidakse neile tagasi anda ainult Majandusministri loal.

Majandusministri poolt määratud juhatuse, nõu- kogu ja revisjonikomisjoni liikmed ning usaldus- mehed saavad tasu Majandusministri määramisel vas- tava ettevõtte arvel, kusjuures need tasud ei või olla kõrgemad endistele nende organite koosseisu kuulu- nud isikutele makstud tasudest.

§ 4. Kui ettevõttesse määratud usaldusmees pa- neb seisma ettevõtte juhatuse, nõukogu või revisjoni- komisjoni otsuse ja kui vastav organ sellega ei nõustu, siis esitatakse küsimus otsustamiseks Majandus- ministrile.

§ 5. Majandusministri poolt määratud juhatuse, nõukogu või revisjonikomisjoni liikmete või usaldus- mehe ametisoleku kestel kuuluvad kõik vastava ette- võtte peakoosolekute otsused Majandusministri kin- nitamisele.

Kui Majandusminister jätab peakoosoleku otsuse kinnitamata, võib ta küsimuse anda peakoosolekule uuesti otsustamiseks, määrares selleks tarbe korral tähtaja. Kui Majandusminister ei nõustu ka peakoos- oleku teiskordse otsusega, võib ta küsimuse lahenda- dada omal suval.

§ 6. Kui ettevõtte juhtimine Eesti rahvamajan- duse huvides on tarvilikul määral tagatud, võib Majandusminister selle ettevõtte § 2 p. 1 korras määratud juhtimise lõpetada.

§ 7. Kui Majandusministril on kahtlus, et mõne ettevõtte aktsiad või osatähed on Eestist välja vii- dud seaduste või rahvusvaheliste kokkulepete vasta- selt või aktsia või osatähe tõelise omaniku varjami- seks või et ettevõtte aktsiaid või osatähti esitavad välisriigi kodanikud, juriidilised isikud või asutised ei ole nende tõelised omanikud, siis võidakse need ettevõtted võtta juhtimisele käesoleva seaduse § 2 ettenähtud korras.

§ 8. Ettevõtete aktsiate ja osatähtede võõranda- mine ükskõik mis viisil välismaalastele või välismaal asuvaile Eesti kodanikele võib toimuda ainult Ma- jandusministri sellekohasel loal.

Eestis asuvad isikud võivad ettevõtte aktsiaid ja osatähti omandada välismaalastelt või välismaal asu- vailt Eesti kodanikelt ükskõik mis viisil ainult Ma- jandusministri sellekohasel loal.

Kõik eelmiste lõigete eeskirjade vastaselt teosta- tud üleminekud loetakse tühiseiks.

§ 9. Majandusministril on õigus nõuda andmeid § 8 esimeses ja teises lõikes tähendatud aktsiate ja osatähtede üleminekute kohta, mis on toimunud ajavahemikul 1. oktoobrist 1939 kuni käesoleva sea- duse jõustumiseni, ning tühistada tarbe korral neid üleminekuid.

§ 10. Majandusministril on õigus nõuda käes- oleva seaduse alusel korraldamisele võetud ettevõtete põhikirjades nimeta põhi- või eelisaktsiate arvu kohta käivate normide muutmist või kõigi nimeta põhi- või eelisaktsiate muutmist nimeliseks.

§ 11. Vabariigi Valitsusel on õigus käesoleva seaduse teostamiseks anda määrusi.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Majanduslikud läbirääkimised Rootsi, Norra ja Daaniga

Vabariigi Valitsuse otsusel pidasid majanduslikke läbirääkimisi Rootsis, Norras ja Daanis Välisministeeriumi Väliskaubanduse Osakonna direktor G. Meri, Majandusministeeriumi Kaubandusosakonna direktor E. Uuema ja Kaubandus-tööstuskoja direktor V. Simsivart.

Läbirääkimistel valmistati ette kaubanduslike kokkulepete sõlmimist eelmainitud riikidega.

Kaubandus-tööstuskoja märgu- kiri Majandusministrile seoses telefoni- ja raadioühenduse kat- kestamisega välismaaga

Teatavasti on Sõjavägede Ülemjuhataja korraldusega katkestatud telefoni- ja raadioühendus välismaaga; samuti on kirj vahetus kitsendatud korraldusega tarvitada tekstis üldisemalt tuntud keeli ja telegraafilises läbikäimises tarvitada koode.

Kaubandus-tööstuskoda mõistes, et need korraldused on tehtud riigikaitsealsetel kaalutlustel, ei saa sellepärast vaielda tehtud korralduste suhtes terves ulatuses. Teisest küljest ei saa aga koda alla kriiputamata jätta neid suuri raskusi, mis on esile kerkinud meie äriliste ettevõtete läbikäimise piiramisel välismaaga, ja seepärast palus koda majandusministri kaasabi, et nimetatud määrust äriettevõtete huvides osaliselt muudetak.

Krediidi korraldamise komisjon koja Tartu osakonna juure

Laupäeval, 28. oktoobril, toimus Majandusministeeriumis majandusministri abi E. Vendelini eesistumisel nõupidamine, millest võtsid osa Eesti Panga direktor J. Kaarna, Kaubandus-tööstuskoja direktor V. Simsivart, Kaubandus-tööstuskoja Tartu osakonna esimees Tartu Linnapanga direktor A. Pakosta ja veel mõned juhtivad isikud Majandusministeeriumi koosseisust. Arutusel olid Tartu äriühenduste, eriti töösturkonna, poolt esitatud soovid pangakrediidi avardamise kohta.

Erakordsed ajad on asetanud tööstusettevõtteid raskesse seisukorda, eriti selle tõttu, et suurem osa toormaterjale ja muid tööstuse tegutsemiseks vajalisi aineid tuleb hankida sularaha eest, mis tingibki suurema pangakrediidi nõudmise töösturkonna poolt. Pangad omalt poolt, arvesse võttes tekkinud olukorda, on püüdnud vastu tulla töösturite krediidiinõudmistele, eriti oma senistele klientidele. Kuid muutunud olukorras vajavad krediiti

ka väiksemad ettevõtted, missugused senini otsest pangakrediiti kas üldse mitte või vähe on tarvitanud. Seepärast vajab selgitamist, kuid võrd tungivad ja põhjendatud on üksikute ettevõtete krediidiinõudmised ja mis on võimalik teha krediidiinõudmistele ettevõtete põhjendatud nõudmistele rahuldamiseks. Seepärast tunnistati vajaliseks luua Kaubandus-tööstuskoja Tartu osakonna juures krediidi korraldamise komisjon, missugune koosneks esindajaist pangandus-, tööstus- ja kaubandusringkondadest, kusjuures sellest võtaks osa ka Eesti Panga Tartu osakonna esindaja, kelle ülesandeks oleks pankade poolt rahuldamata jäetud laenusooviavalduste läbivaatamine ja nende vastuvõetavuse korral laenu- saamise võimaluste leidmine.

Kokkulepe meremeeste lisa- kindlustuse küsimuses

Eesti laevaomanike ja Eesti Laevajuhatajate Seltsi, Eesti Kaubalaevastiku Mehaanikute Ühingu, Eesti Kaubal. Meh. Assistentide Ühingu, Eesti Raadiooperaatorite Ühingu ja Eesti Meremeeste Ühingu vahel sõlmiti 27. okt. s. a. lisakokkulepe meremeeste sõja- aegse lisakindlustuse suhtes. Tähtendatud kokkuleppe alusel tasutakse meremehe surma või täielise (100%)-lise) töövõime kaotuse puhul sõjaohust tingitud õnnetuse tagajärjel (laeva uputamine, miini-, pommi-, torpeedoplahvatused jne.) temale või ta pärijale, kel tööstusliku töö seaduse § 398 põhjal on õigus saada pensione, ühekordselt:

Kui õnnetuses kannatanud meremees kuulus juhtkonda — Kr. 4.000.—.

Kui õnnetuses kannatanud meremees kuulus meeskonda — Kr. 3.000.—.

Kokkulepe hakkab kehtima alates tööstusliku töö seaduse muutmise seaduse jõustumise momendist, mil osutub võimalikuks selle riisiko kindlustamine Eesti Töölise Kindlustusühingus.

Väliskaubandus septembris

Käesoleva aasta septembrikuu väliskaubanduse läbikäik oli 17,4 milj. krooni, kusjuures sissevedu oli 6,8 milj. krooni ja väljavedu 10,6 milj. krooni, seega väljaveo ülekaal 3,8 milj. krooni.

Möödunud aasta septembrikuu väliskaubanduse läbikäik oli 20,2 milj. krooni, sellest sissevedu 9,9 milj. krooni ja väljavedu 10,3, väljaveo ülekaal 0,4 milj. krooni.

1939. a. üheksa kuu sissevedu ulatub 80,22 milj. kroonini ja väljavedu 88,49 milj. kroonini, seega väljaveo ülekaal 8,25 milj. krooni. Möödunud aastal samal ajal oli sissevedu suurem väljaveost 6,67 milj. kr. (väljavedu 75,87 milj. ja sissevedu 82,54 milj. kr.)

Äride register

oktoobrikuu esimesel poolel

Registreeritud uued firmad:

1. Johanna Andra, Tallinn, Planeedi 10, toiduainetekauplus.
2. Axel Beck, Kohtla-Järve, piima- ja segakauplus.
3. A. Born, Tallinn, Kaupmehe 20, toiduainetekauplus, ärip. Aleksander Born.
4. Aktsiaselts „Elektrikeskus“, Tallinn, Kiriku 6, elektrifitseerimine, elektrienergia tootmine ja tarvitajaskonna varustamine elektrienergiaga; juhatuse liikmed: Johannes Veerus, August Otema, Otto Reinvald ja Johan Kuusik; põhikapital Kr. 1.000.000.—.
5. Juuksetööstus „Central“ Rud. Janig, Tallinn, Vene 1, ärip. Rudolf Janig.
6. Järvakandi apteek mag. B. Jürgens, Järvakandi v., ärip. Bruno Jürgens.
7. A. Krull, Mustjala v., Kiidema k., segakauplus, ärip. Albert Krull.
8. J. Laas, Narva, Ingeri 29, toiduainetekauplus, ärip. Johan Laas.
9. Lehtma ja Kaustla, Tallinn, Villardi 10, lihakauplus; täisühing, täisosanikud August Lehtma ja Voldemar Kaustla, ühingu osakapital Kr. 350.—.
10. L. Maasepp, Tallinn, Tatari 6, käsitööäri, ärip. Linda Maasepp (end. nimi Risberg).
11. E. Mahlapuu, Tallinn, Tartu mnt. 18, pudukauplus, ärip. Elmiire Mahlapuu.
12. Const. E. Maisel, Tallinn, Hariduse 13—11 (enne Liivalaia 25—4), esindused ja agentuur (tekstiil toor- ja valmiskaubad j. t.), ärip. Konstantin-Elhonon Maisel.
13. E. Martinson, Juuru v., Pirgu as., segakauplus, ärip. Ekaterina Martinson.
14. H. Mänd & Ko, Ambla v., Ambla, Pikk 19, segakauplus; täisühing, täisosanikud Alide Johanson ja Hildegard Mänd, ühingu osakapital Kr. 200.—.
15. Kaubamaja „Virusport“ P. Pauskar, Rakvere, Tallinna 30, sporditarvete-, mänguasjade- j. t. äri, ärip. Pauline Pauskar.
16. Värvitööstus E. Peep & Ko, Põltsamaa v., Sillaotsa t., värvimuldadetööstus; täisühing, täisosanikud Eduard Peep, August Pari ja Oskar Kalle, ühingu osakapital Kr. 1500.—.
17. Leivatööstus A. Pent, Tallinn, Tööstuse 42, ärip. Alfred Pent.
18. Restoran „Central“, E. Plunt, Rakvere, Lai 23, ärip. Edgar Plunt.
19. Rein Pärj, Nõmme, Pärnu mnt. 94 (enne Silla 8), pruugitud asjade kauplus.
20. O. Schönberg-Jervan, Tallinn, Hobuse 2, käsitööäri, ärip. Olga Schönberg, sünd. Jervan.
21. Arnold Sepp, Kuressaare, Rootsi 4, ehitustööd.
22. F. Talik, Narva, Eha 6, metallitööstus, ärip. Ferdinand Talik.
23. M. Tedre, Tallinn, Graniidi 30, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Maria Tedre.
24. Marta Treimann, Rakvere, Tallinna 15, kübaraäri.
25. Juuksur M. Vilberg, Tallinn, Nunne 1, ärip. Maria Vilberg.
26. E. Viling, Nõmme, Võidu 23, toiduainetekauplus, ärip. Ellu Viling.

Registreeritud muudatused:

1. Tiiu Alu toiduainetekaupluse asukohaks Pärnu, Aleksandri 1 (enne Poska 24).
2. Maria Bach'i perekonnanimeks „Pahk“ ning tema, Narvas, V. Aguli 7, asuva toiduainete- ja piimakaupluse firmaks „M. Pahk“.
3. Tekstiiltööstus „Kodumaa“ Sara Brenner, asukohaks Pärnu, Pühavaimu 2 (enne Gustav-Adolfi 14), firma prokuristik on Benjamin Gordin.
4. Elfriede Damm'e pagariäri asukohaks Keila, Raekoja pl. 11.
5. Elgas & Ko tehniline kaubanduskontor (Teeko), asukohaks Tallinn, Roosikrantsi 8-a—8 (enne Pärnu mnt. 40), firmaks jääb: Elgas & Ko tehniline kaubanduskontor.
6. Aktsiaselts „Kaubamaja Estika“, Tallinn, S.-Karja 20, juhatusest lahkunud Johan Wichelin, juhatuse liikmeks valitud Willi (Wilhelm) Fischmann.
7. Ida Hunt'i toiduainetekaupluse asukohaks Viljandi, Paala tee 27 (enne Prantsuse 10).
8. Paul Johansson, Ajakirjanduse Keskladu „Pressa“, f-a peasukoht Tallinn, Rataskaevu 5; Esther Johannsoni volitused kustunud, prokuura antud Karl Jürgens'ile.
9. Riinu Kaldre toiduainetekaupluse asukohaks Rakvere, Küti 16 (enne Lille 8).
10. Nadežda Kaldro apteegi asukohaks Aasvere v., Viitna küla (enne Läsna küla) ja firmaks: Viitna apteek prov. N. Kaldro.
11. Aktsiaselts šokolaadi- ja kompevitööstus „Kave“, juhatuse ja tööstuse asukohaks Tallinn, Tööstuse 47 (enne Pärnu mnt. 22/24); tööstus täiendatud biskviidiosakonna alal; kauplus Vabadusväljak 10/Harju 45 püsib edasi.
12. O.-ü. J. Kopf, Tallinn, Pikk 27, prokuura antud Eberhard Siemens'ile.
13. Ferdinand Laaso avanud Tallinnas, Kopli 2-a kirjutustarvete-, tapeedi- ja värvikaupluse firma all „Ferdinand Laaso“; toiduainete- ja piimakauplust Tallinnas, Kungla 5, peab edasi.
14. Jalanõudetööstus „Valdo“ A. Laiand asukohaks Tallinn, Kopli 10 (enne Vambola 3—7).
15. Julie Lemming'i moeäri asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 75 (enne Tatari 6).

16. Heinrich Luig jätkates äritegevust, avanud Tallinnas, Vabriku 6 kino, firma all: Kino „Skala“ H. Luig.
17. Lucie Martinson avanud Valgas, Kungla 4, kino firma all: Kino „Ilmarine“ L. Martinson.
18. Anna Meos jätkab äritegevust, avades Viljandis, Endla 24, toiduainetekaupluse firma all „A. Meos“.
19. Kaubamaja „Provodnik“ Antonie Meyer, asukohaks Tallinn, Viru 4—3, Käte Kluge prokuura kustunud.
20. Eva Meyer'i lambivarjutööstuse asukohaks Tallinn, Viru 4—3 (enne Piiskopi 2—5).
21. Elsa Märka lõpetanud Tallinnas, Mundi 3 kübaraäri; kübaratööstuse üle viinud Tallinn, Vabadusväljak 7—5, firmaks jääb „Elsa Märka“.
22. Vassili Ojaveri lõpetanud kaltsu ostumüügiäri Tartus, Anne 26 ja avanud samas kaltsude sorteerimise tööstuse firma all „Vassili Ojaveri“.
23. Juhan Painiti toiduainetekaupluse asukohaks Pärnu, Suur-Kuke 33 (enne S.-Kuke 58).
24. Karl Pensa jätkab äritegevust, avades Narvas, Võõrastemaja 34, ettevõtte firma all: Võõrastemaja ja sissesõiduhoov „Kommerts“, om. K. Pensa.
25. Jaan Proos (end. nimi Proosa) lõpetanud lihakaupluse Nõmmel, Kaevu 7 ja avanud lihakaupluse Nõmmel, Männiku tee 63, firma all „Jaan Proos“.
26. Põranda- ja seinavaibatööstus Linda Risberg, Nõmme, Mängu 15, ärip. Linda Risbergi perekonnanimeks „Maasepp“.
27. Oskar Roosiste toiduainetekaupluse asukohaks Narva, Vestervalli 16 (enne Surnuaia 21).
28. Leon Schalansky lihakaupluse asukohaks Nõmme, Kõla 6 (enne Valdeki 7).
29. Maali Schmidt'i toiduainetekaupluse asukohaks Nõmme, Pärnu mnt. 249 (enne Tallinn, U.-Kalamaja 12).
30. Laboratorium „Leo“ S. Schneider, Tattari 1, Tallinn; Heinrich Sicard'i prokuura kustunud. Piiratud kollektiivprokuura antud Nehemja Glikmann'ile ja Margarethe-Olga Blanken'ile.
31. August-Voldemar Sepsivart jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Endla 45, konserve- ja kalakaupluse firma all „Aug. Sepsivart“.
32. Väliskaubanduse Agentuur E. Siirak, A. Heintare & Ko, Tallinn, Pärnu mnt. 38—6, välisfirmade esindused (toornahad, parkained, kemikaalid, heeringad, želatiin j. t.); senise täisühingu tegevuse jätkamiseks moodustatud usaldusühing, kus täisosanikkudeks Eduard Siirak ja Aleksander Heintare, ühingu osakapital Kr. 8.000.—, firmaks jääb: Ed. Siirak, Heintare & Ko.
33. Johannes Susan jätkab äritegevust, avades Narvas, Joala 7, surnukirstude- ja pargadekaupluse firma all: „J. Susan“.
34. Jalaõudetööstus „Veenus“ A. Susi, asukohaks Tallinn, Viidemanni 2-B—1 (enne Tartu mnt. 13—2).
35. Agentuur- ja Stevedor-kontor „Viking“ A. Teetsov, P. Feldman, J. Grünberg, J. Vendelin ja A. Ots, asukohaks Tallinn, Laeva 6 (enne V.-Karja 3).
36. Richard Tribman jätkab äritegevust, avades Kohtla v. Kohtla-Järvl toiduainete- ja piimakaupluse firma all „R. Tribman“.
37. Kustav Tõns peab Tallinnas, Liivalaia 86, sepatöökoda firma all „K. Tõns“.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Aug. Aho, Anija v., Kehra, lihakauplus.
2. Toiduainetekauplus A. Anovitš, Narva, Vestervalli 16.
3. Juukselõikamise töökoda „Central“ Hugo Appel, Tallinn, Vene 1.
4. J. Bülle ja O. Schönberg-Jervan, Tallinn, Hobuse 2, käsitööäri. (Vt. reg. uued f-ad järjek. nr. 20).
5. Kohvik „Grand“ Elfriede Damm, Pärnu, Kuninga 25.
6. Kinoteater „Ilmarine“ T. Grünberg, Valga, Kuperjanovi (s. o. end. Kesktän.) 33.
7. Julius van Hauten, Tallinn, Kõleri 17—1, agentuurkontor.
8. Toiduainete- ja piimakauplus J. Jakobson, Narva, Kreenholmi 30.
9. L. Johanson, Tallinn, Kaupmehe 20, toiduainetekauplus.
10. Leivatööstus Leena Jurjev, Tallinn, Tööstuse 42 (s. o. end. Soo 18).
11. Järvakandi apteek mag. B. Jürgens ja prov. R. Schmidt, Järvakandi v. (vt. uued f-ad järjek. nr. 6).
12. H. Kägi, Nõmme, Staadioni 9 (ehk Võidu 23) toiduainetekauplus.
13. Tõnu Kärk, Tallinn, Nunne 1, juukselõikamisäri.
14. Kaubanduskontor Jaan Laidna, Tallinn, Hariduse 13.
15. Evald Laks restoran „Central“, Rakvere, Lai 23.
16. Stefanida Leinfeldt, Narva, 7. Pectri 13-a, toiduainetekauplus.
17. Insener V. Linde ja N. Jürgenson, Tallinn, Pärnu mnt. 61, ehitustööde teostamine.
18. Lorenz & Martinson, Tallinn, Müüri-vahe 7, ajakirjanduse müük ja reklaamikorraldus.
19. Kaubandusagentuur August Luiga ja R. Eichfuss, Nõmme, Raudtee 122, esindused.

20. R. Makk o, Narva, Vabaduse 24, toiduainete- ja piimakauplus.
21. L. Mürk, Tallinn, Planeedi 10, toiduainete-kauplus.
22. Täisühing kaubamaja „Viru Sport“ Pauskar & Ko, Rakvere, Tallinna 30-a, spordi-, elektritarvete- ja lastemänguasjadeäri.
23. K. Pullisaar, Nõmme, Põllu 11, toiduainetekauplus.
24. Mulgi kodu J. Põllumäe, Viljandi, Lossi 15, söögimaja.
25. A. Päss a, Tallinn, Graniidi 30, toiduainete-kauplus.
26. H. Päärson, Viljandi, Posti 2-a, toiduainetekauplus.
27. E. Raudsepp, Tallinn, Kopli 8, raua-kauplus.
28. A. Reindov, Juuru v., segakauplus.
29. Julie Roop, Häädemeeste v., Padina k., saapakaupluse.
30. Kohvik-söögisaal „Silla“ H. Schirov, Anija v., Kehra.
31. A. Sügav, Viljandi, Endla 24, toiduainete-kauplus.
32. Olga Tihane, Tallinn, Paldiski mnt. 27, juuksetööstus.
33. G. Uuesoo, Tallinn, Tartu mnt. 18, pudukauplus.
34. K. Vanak, Tallinn, S.-Patarei 18—1, laevade-remonttööd.
35. Tallinna Viilitööstus E. Viisileht & Ko, Tallinn, Niguliste 14.
36. Marta Ziebart, Kehtna v., Keava, pagariäri.

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE

23. oktoobril 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	40.906.652.51	2. Tagavarakapital	1.276.038.89
välisraha	4.303.935.79	3. Eritagavarakapital	4.122.865.94
2. Vahetusraha	761.086.92	4. Jooksvad kohustused:	
3. Sisevekslid:		a) pangatähed liikvel	73.221.250.—
kaubavekslid	24.615.635.97	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2.357.084.46	valitsuse	7.859.843.96
metsatööstusl.	39.675.97	pankade	9.601.130.13
	27.012.396.40	teised	3.331.151.12
4. Laenud:			20.792.125.21
valitsusele	—	5. Muud passivad	27.648.608.96
teistele *)	20.439.412.36		
5. Kinnis- ja vallasvara	3.472.724.45		
6. Muud aktivad	35.164.680.57		
	132.060.889.—		132.060.889.—

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 48,09%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 736.921.73.

JUHATUS

Välisbörsid

	L O N D O N									
	16. X	17. X	18. X	19. X	20. X	23. X	24. X	25. X	26. X	
Dollar . . .	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04	4.02—4.04
Saksa mrk. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Soome mrk. . .	208.—	—	—	—	—	208.—	212.—	—	—	—
Rootsi kr. . .	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90	16.70—16.90
Daani kr. . .	—	20.75	20.87	20.87	20.75	20.75	20.75	20.75	21.—	—
Norra kr. . .	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70	17.50—17.70
Latt . . .	—	—	—	—	—	20.75	—	—	—	—
Litt . . .	—	—	—	—	—	23.37	—	—	—	—
Floriin . . .	7.50—7.57	7.50—7.57	7.50—7.57	7.50—7.57	7.50—7.57	7.50—7.57	7.50—7.57	7.52—7.58	7.52—7.58	7.52—7.58
Frank . . .	176—177	176—177	176—177	176—177	176—177	176—177	176—177	176—177	176—177	176—177
Helveetsia fr. . .	17.78—17.93	17.78—17.93	17.78—18.93	17.78—17.93	17.78—17.93	17.78—17.93	17.78—17.93	17.80—17.95	17.80—17.95	17.80—17.95
Belga . . .	23.86—24.06	23.86—24.06	23.80—24.00	23.65—23.90	23.80—24.00	23.75—23.95	23.80—24.00	23.90—24.10	23.90—24.10	23.90—24.10
Liira . . .	—	—	78.50	78.50	78.75	78.75	79.00	—	—	—
Slott . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tšehhi kr. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pengö . . .	—	—	—	—	—	22.37	—	—	—	—
Eesti kroon . . .	—	—	—	—	—	16.50	—	—	—	—
Tšerv. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peseeta . . .	—	—	—	—	39.75	39.75	—	—	—	—
Kuld p. u. . .	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	—	—	168 sh.
Höbe " " . . .	23 ¹ / ₄	23 ¹ / ₁₆	22 ¹⁵ / ₁₆	22 ¹⁹ / ₁₆	23 ¹ / ₈	—	23 ³ / ₈	—	—	23 ³ / ₈
Plaat. " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	B E R L I I N										
	13. X	14. X	16. X	18. X	19. X	20. X	21. X	23. X	24. X	25. X	26. X
Naelsterling . . .	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
Dollar . . .	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Soome mk. . .	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05
Rootsi kr. . .	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35
Daani kr. . .	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10
Norra kr. . .	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65
Latt . . .	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Litt . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Floriin . . .	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35
Frank . . .	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80	56.80
Helveetsia fr. . .	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95	55.95
Belga . . .	41.68	41.68	41.68	41.80	41.88	41.88	41.85	41.88	41.76	41.72	41.68
Liira . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Tšehhi kr. . .	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Eesti kr. . .	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50
Peseeta . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

27. X 1939. a.

Nisupüül (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):	Kroonid	Poolsõre	100 kg	Kroonid
„Sampo“	100 kg	Sõre	„	42.—
„Kungla“	„	Manna	„	43.—
„Kalev“	„	Rukkipüül	„	18.00—19.50
„Eesti parem“	„	Nisu pehme — sõre	„	26.00—27.00
„Granular“	„	Kaerahelbed	„	26.00—43.00
				32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 25. X 1939. a.

		Kroonid.			Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski:					
Jahud: rukki	100 kg	18.00—19.50	Raud, sordi	100 kg	23.00—26.00
„ püül	„	26.00—27.00	Raudvits	„	30.00—35.—
„ nisu, pehme—sõre	„	26.00—43.00	Raudplekk	„	30.00—45.—
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg	—32	„ tsiingitud	„	—
A/S. Rotermanni teh.:			Raudtalad	„	25.50
Jahud: rukki	100 kg	18.50	Teras, talla, ree	„	30.00
„ püül	„	27.—	„ vedru	„	35.00
„ nisu, pehme — sõre	„	25.50—42.00	„ valu	„	—
Nisu	„	22.00—23.00	Malm nr. 2	„	—
Rukis	„	16.00—17.00	Inglitina	„	5.00—5.25
Kaerad, sõõda	„	12.00—13.00	Seatina	„	42.00—46.00
Odrad, toidu	„	14.00—15.00	Vaskplekk, punane	„	180.00—240.—
Seemned: ristikehina, pun., hil.	„	—	Vaskplekk, valge	„	160.00—200.—
„ timuti	„	—	Tsinkplekk	„	75.00—80.—
Õli, linaseemned % baas	„	21.00—22.00	Masinaõli,	„	22.00—23.—
Herned, toidu, rohelised	„	20.00—29.00	„ Ameerika	„	—
Riis, Burmah li	„	45.—	Mootoriõli, Ameerika	„	38.00—70.—
Kartulitärklis „Supérieur“	„	30.—	„ Poola	„	—
Siirup, kartuli, 42%	„	31.00—33.00	Autoõli, Ameerika ja Daani	„	42.00—135.—
Glükoos	„	31.00—33.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-		
Margariin, kodumaa	„	69.00—77.50	teõli, tsistern	1000 kg	65.00—70.—
Kakao, Hollandi	1 kg	1.80—2.40	Tsilindriõli, Ameerika	100 „	35.00—50.—
„ Eesti	„	1.00—2.30	Nafta, Vene	„	12.00—12.50
Kohv, Rio, Santos jne.	„	2.65—3.30	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	„	14.00—15.00
„ Kesk-Ameerika sordid	„	4.75—5.75	„ Ameerika	„	—
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	„	5.60—6.00	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-		
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	„	5.00—5.50	tööst. segabensiin, fr. Kohtla, netto ltr.	„	—55
Sidrunid	kast	36.00—40.00	Autobensiin fr. Tallinn	„	—55
Apelsinid	„	—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, „Estolin“,		
Suhkur, peenike, Inglise	100 kg	48.50—48.75	tsistern, tr. Tall., ühes teedemaks.	„	—57
„ „ „ Saksaa	„	—	Bensiin, I s., välisbensiin	„	—59
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	„	—	Pesuosoda, kodumaa	100 kg	8.50—9.00
„ „ „ Irboska ja Narva	„	3.20—3.40	Seebikivi	„	32.00—33.00
„ „ „ Saksaa, fr. Tallinn	„	—	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	„	6.50
„ „ „ Vene	„	3.20—3.85	„ tsinkvalge, välism. 100 „	„	—
Heeringad: Šoti „Matties“, Isort, tünn	„	—	„ tinavalge, „	„	73.00—77.50
„ „ „ „Matfulls“	„	—	„ ooker, „	„	16.00—23.—
Liha, sea, I sort	1 kg	00.83—00.90	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu		
Liha, looma, I sort	„	00.30—00.58	Superfosfaat 18/20% ⁰ , inglise	100 kg	—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg	—	„ „ rootsi	„	—
Sojatangud	„	—	„ „ hollandi	„	—
Nisukliid	„	—	„ „ vene	„	—
Maapähklikoogijahu	„	—	„ „ lahti-	„	—
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg	—	selt, fr. piir	„	—
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn	„	—	Toomasjahu 15 ¹ / ₂ % ⁰	„	—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg	55.—	Segafosfaat 22/23% ⁰	„	—
Küteturvas (A/s., Eesti Turbat.)	„	12.50	Eesti fosforiit 25/27% ⁰	„	—
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam	„	14.50	Kaalisool 40% ⁰	„	12.70
Põlevkivi, netto	„	9.—	Kainiit 14% ⁰	„	—
Kütteõli, netto	„	58.—	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ % ⁰	„	16.10
Raskeõli A. B. C.	100 kg	7.25	Tšililalpeet. 16% ⁰ (terakujuline)	„	16.90
Estobituumen A. B. C. D. E. F.			Lubiammoonsalpeeter 20,5% ⁰	„	16.30
„ tünnid br.	„	9.75	Väävelhapuammoonium 20,6% ⁰	„	18.40
Asfaldemulsioon	„ netto	10.25	Nitrofoska (14 : 14 : 18% ⁰)	„	—
Asfaldmastiks	„ „	5.75	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska	„	—
Katuselakk, vaatides,	„ br.	10.25	Tsement		
Fenolaat,	„ netto	5.25	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	„	5.85
Karbolineum „Estokarbolineum“			„ paberikottides	„	5.15
„ A. B. C. netto	„	8.75—11.75	Kriit, pestud	100 kg	4.20
Raulakk, netto	100 kg	16.75	Kivitõrv	„	14.00—22.50
Immutusõli D. C., netto	„	6.75—7.75	Puutõrv	„	20.—
Maanteeõli	„	5.80	Lubi, Tallinn,	1000 kg	33.—
Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.25	„ fr. Tamsalu	„	22.—
Mootorpetrooleum,	kg	00.16	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska	„	30.—
Mootornafta	„	0.11,5	„ krohvimise, fr. v. Tallinn	„	42.—
Diiselnafata	„	0.11,5	Telliskivi, I s., fr. Tallinn	1000 tk.	42.—
Putukamürk „Puttox“	„	1.50	Silikaat, I s., fr. vabrik	„	37.—

Veisenahad:	
värsked I	Kr. —.80 kg
„ II	„ —.70 „
„ praak	„ —.55 „
soolatud I.	„ —.96 „
„ II.	„ —.87 „
„ praak	„ —.70 „
Tendents: selguseta	
Vasikanahad: kerged, värskelt kuni	
3½ kg ja kuivad	„ 4.— tükk
rasked, värskelt kuni 3½ kg ja üle	„ 1.20 kg
praak	„ 2.50 tükk
Tendents: kindel.	
Lambanahad:	
I OJ	Kr. 3.85 tükk
II J	„ 3.50 „
III L	„ 2.75 „
IV K	„ 2.25 „
V praak	„ —.80 „
Tendents: kindel.	

Karusnahad	
fr. vastuvõtupunkt	
I. Kasvanduse karusnahad	Kr. — tk.
II. Jahi karusnahad:	
metsjänes, täisväertuslik (1/1)	„ 0.40 „
punane rebane (1/1)	„ — „
tuhkur (1/1)	„ — „
nirk (1/1)	„ — „
naarits (1/1)	„ — „
Tendents: selguseta.	
III. Hõberebasenahad:	
1) mustad ja tumedad, täisväert. (1/1) Kr. — tk.	
2) ¼ hõbe „ (1/1) „ — „	
3) ½ „ „ (1/1) „ — „	
4) ¾ „ „ (1/1) „ — „	
5) täishõbe, täisväertuslik . (1/1) „ — „	
6) vägistatud „ — . . „ — „	
Tendents: —	

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn.
 Palgid: kuusk ja mänd . . thm. kr. —
 Plokk-palgid „ —
 Paberipuud — sulfiit . . . r.-m. „ —

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 75% kooritud r.-m. kr. thm. —	
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 30% kooritud . . . thm. „ —	
Prussid thm. „ —	
Saetud materjal: plangud + 25% laudu: alus 7'':	
„ kuusk u/s „ —	
„ „ IV sort. „ —	
„ mänd u/s „ —	
„ „ IV sort. „ —	
Kastilauad „ —	
Krohviilistud tk. „ —	
Liiprid 25 cm × 25 cm × 272 cm „ „ —	
Tendents:	

P r a h i d.	
Lina	
Tallinn — Stettin . . . 1000 kg Rmk. 15.—16.25	
„ — Gent . . . 1016 „ sh. —	
„ — Dundee . . . „ „ —	

Puumaterjalid.		Standard
Tallinn — London	„	sb. —
„ — Hull	„	„ —
„ — Manchester	„	„ —
„ — Grangemouth	„	„ —
„ — Belfast	„	„ —
„ — Dundee	„	„ —
„ — Antwerpen	„	„ —
„ — Gent	„	„ —
„ — Rotterdam	„	„ —
„ — Amsterdam	„	„ —

Segakaup.	
Tallinn — Stettin . . . 1000 kg Rmk. 12.00—45.—	
„ — London . . . 1016 kg sh. —	
„ — Stokholm . . . 1000 kg Rkr. 12.00—90.—	
„ — Stettin, või . . . tünn Rmk. 1.50	
„ — London „ sh. —	

Kartulid.	
Tallinn—Stokholm	1000 kg Ekr 13.—

Toiduainete turg

London. 20. X 1939. a.	
Bacon , kaal 112 Ingl. naela.	
Iiri	sh. 110/-
Daani	„ —
Hollandi	„ 105/-
Eesti	„ 100/-
Rootsi	„ 105/-
Poola	„ 105/-
Nisu , kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.	
Northern Manitoba	sh. 25/10½
Rosario Santa Fe	„ —
Jahu , kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg	
Good Canadian	sh. 11/9
Odrad , kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „ 5/9—6/-	
Kaerad , „ „ „ = 50 kg „ 7/—7/3	
Linad , cif per tn.	
Livonian, Basis Risten	£ 90/-
Manchester.	
22. X 1939. a.	
Või.	
Eesti	sh. 123/-

Läti	sh. 123/-
Soome	„ 126/-
Rootsi	„ 126/-
Daani	„ 136/-
Uus-Meremaa,	„ 126/-
H a m b u r g.	
Nisu.	
Sisemaa, 50 kg eest	\$ noteerimata
Manitoba I, cif 100 kg eest term. „ „	
Hard Atlantic	„ „
Rukis , 1000 kg eest.	
La Plata, Hamburgis	sh. „
„ „ Amsterdamis	„ „
Suhkur.	
Toores	sh. „
Belgia	„ „
Hollandi	„ „
Riis , Burmah II Rmk. „	

Väärtpaperite kursid

Tallinna börsil
30. IX 1939. a.

Väärtpaperid	Nomin- väärt.	Vimane divid.	Tehnud	Ostjad	Muutjad
1927. a. 7% E.V. välisl	\$ 1000	—	—	3200	—
" " " " " "	£ 100	—	—	1200	—
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	68	—
Majandusmin. rahandusosakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	53	—
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	57	—
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	31	—
Pikal. P.: pantl. (20 a.) 6%	5000	—	—	—	—
" " " " " " 6%	1000	—	—	—	—
võlakirjad (20 a.) 5%	5000	—	—	—	—
(5 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4 1/2%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—
4% Asunduskapit. võlakirj.	100	—	—	90	—
4% Asundusk. võlakirj., mis antud E. Maap. poolt krediitastutust. nende nõudm. ümberlaenust.	100	—	—	—	—
6% E. Hüpot.-p. pantlehed	100	—	89	89	90
5% E. Maakrediits. riigi poolt garanteerit. pantl.	100	—	95	95	96
5% E. Maakrediits. pantl.	100	—	—	—	—
5% T. Immoobilp. pantl. rbl.	100	—	—	—	—
4 1/2% E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	—	—
4 1/2% " " " (8 s.)	100	—	—	—	—
4 1/2% " " " (9 s.)	100	—	—	—	—
5% E.V. Majandusm. võlakirj.	100	—	—	100	—
Aktsiad: Eesti Pank	50	9%	—	65	—
Krediit Pank	50	7 1/2%	—	—	—
Pärnu Krediit Pank	50	4%	—	—	—
Tartu Tööstuse Pank, a/s.	50	5%	—	—	—
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s	50	3%	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s., end. „Volta“	100	8%	—	—	—
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing . . .	100	9%	—	—	—
Eestimaa trükikoda a/s. . .	50	—	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—
„Fr. Krull“ a/s.	50	8%	—	—	—
„Hansa“ kindl. a/s.	50	10%	—	—	—
„Kinnisvara“ o/üh.	50	6%	—	—	—
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisvarede kasut. o/ü.	50	7%	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
„Mootor“ o/ü.	1000	8%	—	—	—
Narva Kirjastusühisus	50	5%	—	—	—
Piirit. puhast. vabr. o/üh.	500	3%	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a/s.	50	6%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	—	—	—	—
Saku õlletehase a/s.	50	—	—	—	—
C. Siegel a/s.	50	5%	—	—	—
Sindi Tekstiilvabrikute Üh.	50	—	—	—	—
Türi Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a/s.	50	—	—	—	—
O/ü. „Tarlon“	50	—	—	—	—
Kreenuh. Puuvillas. Man. o/ü.	5000	1 1/2%	—	—	—
„Eesti Kiviõli“ a/ü.	50	—	—	—	—
O/ü. R.-El.-t. Tehas „Ret“	100	10%	—	—	—
A/S. Tall. Laevauhisus	50	12%	—	—	—
O/ü. „Elamu“	50	7%	—	—	—
A/S. A. Rosenwald & Co.	250	—	—	—	—
Ko./ü. „Loodus“ põhiosat.	50	7%	—	—	—
" " " " " " eelisosatäh.	50	10%	—	—	—
O/ü. „Ilutrukk“ põhiosatäh.	50	8%	—	—	—
" " " " " " eelisosatäh.	50	8%	—	—	—

Kroonides

Tallinna fondibörsi

kursisedel

		21. X 1939	23. X 1939	24. X 1939	25. X 1939	26. X 1939	27. X 1939
New York dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17
	M.	4.23	4.23	4.23	4.23	4.23	4.23
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	16.80	16.80	16.80	16.85	16.80	16.80
	M.	17.50	17.50	17.50	17.55	17.50	17.50
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	167.00	167.00	167.00	167.00	167.00	167.00
	M.	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00
Berliin (clearing) 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	160.—	160.—	160.—	160.—	160.—	160.—
	M.	—	—	—	—	—	—
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	8.47	8.47	8.47	8.47	8.47	8.47
	M.	8.57	8.57	8.57	8.57	8.57	8.57
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50
	M.	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.75	80.75	80.75	80.75	80.75	80.75
	M.	81.75	81.75	81.75	81.75	81.75	81.75
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	95.50	95.50	95.50	95.50	95.50	95.50
	M.	96.50	96.50	96.50	96.50	96.50	96.50
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	9.40	9.40	9.40	9.40	9.40	9.40
	M.	9.80	9.80	9.80	9.80	9.80	9.80
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	222.00	222.00	222.00	222.50	222.50	222.50
	M.	226.00	226.00	226.00	226.50	226.50	226.50
Rii 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	77.00	77.00	77.00	77.00	77.00	77.00
	M.	78.50	78.50	78.50	78.50	78.50	78.50
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	95.00	95.00	95.00	95.00	95.00	95.00
	M.	97.00	97.00	97.00	97.00	97.00	97.00
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.00	71.00	71.00	71.00	71.00	71.00
	M.	72.50	72.50	72.50	72.50	72.50	72.50
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	21.25	21.25	21.25	21.25	21.25	21.25
	M.	21.75	21.75	21.75	21.75	21.75	21.75
Milano (clearing) keskm. kurs.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	21.29	21.29	21.29	21.29	21.29	21.29
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	66.75	66.75	66.75	66.75	66.75	66.75
	M.	68.25	68.25	68.25	68.25	68.25	68.25
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Kuld puhas üks gr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—

TALLINNA LINNAPANGA

ARVETE SEIS 1. OKTOOBRIKS 1939. A.

AKTIVA.

PASSIVA.

1. Kassa	208.041.95
Hoiuarved	2.182.291.23
Väärtpaberid	4.299.203.48
Väärtused	103.990.52
Diskonteeritud vekslid	4.035.004.01
Tähtajalised laenud	366.118.—
Kontokorrentlaenud	4.808.282.16
Korrespondendid	370.311.04
Garantiideebitorid	506.547.37
Vallasvara	38.104.02
Kinnisvara	59.274.85
Kulud	246.368.87
Muud aktivad	60.361.99

Kokku Kr. 17.283.899.49

Põhikapital	655.000.—
Tagavarakapitalid	225.000.—
Amortisatsioonikapital	33.167.72
Hoiusummad	13.492.565.34
Vekslite rediskont	516.058.15
Võlad teistes krediitasutustes:	1.023.553.48
Korrespondendid	37.847.71
Väljaantud garantiid	506.547.37
Tulud	649.720.28
Muud passivad	144.439.44

Kokku Kr. 17.283.899.49

ESTONIA TEATER-RESTORAN

VALGESAAL

Alati huvitav ja vaheldusrikas

KABAREE EESKAVA

Mängib Kurt Strobeli orkester

VEINIBAAR

RESTORANISAAL

Igal õhtul muusika kl. 1/29—1/21,
lõunad kella 1—5

Pühapäevadel

LÕUNAMUUSIKA

kella 2—4

B A A R

„FRIGIDAIRE“

KIRJASTUSÜHISUS „AGRONOOM“.

A k t i v a.

Ärisesis 31. detsembril 1938.

P a s s i v a.

Kassa ja jooksvad arved	1.223.32
Klišeede väärtus	16.69
Inventar	321.55
Deebitorid	11.816.63
Üleminevad summad	156.43
Väärtpaberid	650.—
Omakirjanduse ladu	13.239.23
Võõrkirjanduse ladu	759.98
1933. a. kahju	911.83

29.095.66

Osakapital	16.126.05
Tagavarakapital	90.—
Riiklik laen	1.200 —
Kreeditorid	2.891.73
Üleminevad summad	7.790.83
1938. a. kasu	997.05

29.095.66

Elektri- ja metallitehas

«ARBA»

Tallinn, Kappeli 7. Tel. 312-26

Suurel arvul kvaliteet-
elektriarmatuure

kabinettidesse, elutubadesse, söögitubadesse, magamistubadesse, kirjutuslaualampe, büroolampe, taotud rauast armatuure

Asutuste valgustussisustusi elektriarmatuuri-
dega ja igasuguseid valgustusseadmeid
vastavalt erisoovidele

Bakeliidist esemete valmistamine

Igasugused katkestajad, kontaktid, pesad
jne. jne.

O/Ü. TILGA ja Ko. TALLINN, HARJU TÄN. 23
TELEFONID 467-98, 482-83

Arusaamatuste vältimiseks teatame, et

Eestimaa Kindlustus A/S.

„EKA“

jalgab oma tegevust endiselt kõikidel aladel

Kindlustus a/s „EKA“ juhatus.

**Praktilise raamatupidamise
kursuse büroo**

Tallinn, V.-Karja 7, postk. 210. Tel. 481-44.

Soovitab

maksufa oma arvurikkast õpilaste perest vilunud ja mitme-
aastase praktikaga raamatupidajaid, äriteenijaid, praktikante jne., vas-
tutusega tööoskuse eesf. Võtab enda peale äride ja tööstuste raamatupi-
damist ja korrashoidu. Aruannete koostamine ja praktilise raamatupida-
mise sisseseadmine.

Kursuste juhataja **H. Tähiste.**

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda

Vastutav toimetaja H. ANTO.

Tall. E. Kirj.-Üh. tr. Pikk 2. 1939